

Dosarul nr. 2r-60/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Jud: O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de apel Chișinău (Jud: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Dumitru Catruc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Avornic
împotriva lui Dumitru Catruc cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și
a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea depusă de Dumitru Catruc cu privire la scutirea de la plata taxei de
stat și nu s-a dat curs cererii de apel,

c o n s t a t ă :

La 05 decembrie 2017, Dumitru Avornic a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Dumitru Catruc cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și
a cheltuielilor de judecată.

Dumitru Avornic a solicitat încasarea din contul lui Dumitru Catruc a datoriei în
sumă de 4000 de dolari SUA, a dobânzii de întârziere în sumă de 2065,40 dolari SUA
și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 02 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis
acțiunea înaintată de Dumitru Avornic.

S-a dispus încasarea din contul lui Dumitru Catruc în beneficiul lui Dumitru
Avornic, a datoriei în sumă de 4000 dolari SUA și a dobânzii de întârziere în sumă de
2065,40 dolari SUA, convertiți în lei conform cursului oficial al BNM, la data
executării hotărârii judecătorești,

La 29 mai 2018, Dumitru Catruc, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând
admiterea apelului, scutirea de la plata taxei de stat și casarea hotărârii din 02 mai 2018
a primei instanțe.

Prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins
cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat depusă de Dumitru Catruc, nu s-a
dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de 10 zile din momentul
recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel în conformitate cu prevederile
art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, în limba de stat, dactilografiată, într-un
număr egal de copii și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 2340 de lei. S-a

explicat apelantului despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel, în condițiile prevăzute de art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 26 noiembrie 2018, Dumitru Catruc a declarat recurs împotriva încheierii din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate.

În motivarea recursului, Dumitru Catruc a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o nefondată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea contestată la 14 noiembrie 2018, fiind recepționată de către recurent la 21 noiembrie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d. 69).

Astfel, recursul declarat la 26 noiembrie 2018 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 05 decembrie 2017, Dumitru Avornic a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Catruc cu privire la încasarea datoriei, a dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța prin hotărârea din 02 mai 2018, a admis acțiunea înaintată de Dumitru Avornic (f.d. 53, 57-59).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 mai 2018, Dumitru Catruc a depus cerere de apel nemotivată, solicitînd casarea hotărârii primei instanțe și scutirea de la plata taxei de stat (f.d. 55-56).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În corespundere cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat depusă de Dumitru Catruc, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel în conformitate cu prevederile art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, în limba de stat, dactilografiată, într-un număr egal de copii și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 2340 de lei. S-a explicat apelantului despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii

indicațiilor instanței de apel, în condițiile prevăzute de art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Din conținutul încheierii recurate rezultă că respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat a fost generată de faptul că apelantul nu a prezentat probe pentru a confirma faptul imposibilității achitării taxei de stat.

În conformitate cu art. 85 alin (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin. (1) din Legea nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu privire la taxa de stat, expres precizează că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul normelor citate rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că, solicitând scutirea de la plata taxei de stat recurentul-apelant Dumitru Catruc a menționat că este pensionar și are hipertensiune de gradul II, însă, careva probe în vederea confirmării alegațiilor date nu a anexat.

Totodată, Colegiul menționează că recurentul la cererea de recurs a anexat următoarele documente: copia certificatului de concediu medical din 26 iunie 2018 (f.d. 85), copia extraselor din fișa medicală a bolnavului, prin care se confirmă că Dumitru Catruc suferă de infarct miocardic vechi și hipertensiune arterială de gradul III (f.d. 86-92), copia certificatului medical din 22 septembrie 2015 (f.d. 92), copia certificatului medical din 05 ianuarie 2015 (f.d. 93), copia certificatului medical din 30 ianuarie 2015 (f.d. 94), copia certificatului medical din 31 octombrie 2014 (f.d. 95) și copia certificatului medical din 12 decembrie 2013 (f.d. 96).

În această ordine de idei, instanța de recurs conchide că actele anexate la cererea de recurs, nu sunt suficiente pentru a demonstra starea materială reală a recurentului.

Astfel, Colegiul relevă că recurentul urma să prezinte și informații despre existența sau inexistența conturilor bancare în instituțiile financiare, informația eliberată de Agenția Servicii Publice cu privire bunurile mobile și imobile deținute în proprietate, precum și alte probe ce ar demonstra imposibilitatea achitării taxei de stat.

Mai mult, instanța de recurs precizează că recurentul nu a prezentat acte ce ar confirma faptul că acesta nu este încadrat în câmpul muncii și venituri lunare nu are. Totodată, nu a prezentat nici copia legitimației de pensionar, pentru a dovedi că mărimea pensiei nu îi permite achitarea taxei de stat.

În schimb, potrivit copiei certificatului medical din 26 iunie 2018 (f.d. 85), instanța reține că recurentul activează în funcția de director al SC „Catruc-Lex” SRL. Astfel, în opinia instanței, Dumitru Catruc este încadrat în câmpul muncii ceea ce nu demonstrează o situație materială precară.

Cu referire la afirmația recurentului că nu a fost invitat în cadrul ședinței de judecată a Curții de Apel Chișinău, Colegiul menționează că art. 368 alin. (1) din Codul

de procedură civilă, prevede expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Așadar, instanța de apel nu a fost obligată să invite recurentul-apelant în ședința de judecată, iar ultimul depunând cererea de apel și solicitând scutirea de la plata taxei de stat, trebuia să anexeze toate probele necesare pentru a convinge instanța că într-adevăr nu are posibilitate de a achita taxa de stat.

Urmare a celor relatate, instanța de recurs constată că, recurentul, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus de către Dumitru Catruc împotriva încheierii din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge recursul declarat de Dumitru Catruc.

Se menține încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Avornic împotriva lui Dumitru Catruc cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan